

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

De Vera Sapientia Virtute Et Tranquillitate Animi Enchiridion DD. Evcherii Lvgdvnensis, Martini Bracarensis, & Magni Wigonis, Antistitum

Eucherius <Lugdunensis>

Martinus <Bracarensis>

Magnus <Wigo>

Monachii, 1639

Cap. IV. Hominvm Cvpiditate vanos timores & curas oriri.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10188

in perniciem nostram, & accuere gladium; quo facilius & altius nostra possit viscera penetrare. Quanto enim his amplius delectamur, tanto grauius, ac profundius vulneramur.

C A P. I V.

HOMINVM CVPIDitate vanos timores & curas oriri.

I. **S** Ponte se implicat homo corporum ac vanitatis amori, sed velit nolit, cruciatur timore ac dolore pro eorum interitu, siue cum auferuntur ipsa corpora, siue cum ipse vituperatur. Amor enim

enim periturorum est, quasi fons timorum inutilium, & dolorum, ac sollicitudinum uniuersarum. *Pauperem ergo à potente liberat Dominus*, soluendo eum à vinculo mundani amoris. Qui enim nil periturum diligit, vbi à quolibet potente lædatur non habet: Et omnino inuiolabilis est, quia sola inuiolabilia, sicut diligenda sunt, diligit.

2. Si omnes capillos capitis tui abscindat quis, non te lædet, nisi cum eos, qui capiti adhærent, tetigerit. Sic te non lædent, nisi ea, quæ per concupiscentiam in te fixere radices, quis tangat. Quæ quò

plura fuerint, & magis amata, eo plures, ac vehementiores dolores parient. Aut extingue penitus concupiscentiam, aut para te ad conturbandum; id est, ad timendum & dolendum, vnde non debes. Anima humana tam diu in se cruciatur, quam diu potest cruciari; id est, quam diu aliquid amat, præter Deum. Deum enim amittere nequit nolens. Dimittere ergo eum potest, non amittere. Nemo enim læditur, nisi à se ipso.

3. Quot rerum amoribus, quæ tibi, vel quibus tu periturus eras, te dominus liberauit, à totidem de tristitiæ timori

moribus & doloribus absoluit. Dum corporum species, vel formæ, quibus tibi adhærentibus fœdaris, pereunt (tanquam syllabæ suis temporibus, Deo modulante) cruciaris. Eraditur enim, quæ increuerit rubigo. Nil tibi laboriosius quàm non laborare; id est, contemnere omnia, vnde labores oriuntur: vniuersa scilicet mutabilia. Vide quanta turba generis tui pro mundo laborauit, & non solum non sunt adepti: sed insuper se ipsos amiserunt. Tu autem si studueris, plus acquires sine vlla comparatione, quàm est id, propter quod

omnes laborant, aut laborauerunt. Turbatio animi stulta, ipsa est misera. Hæc fere semper fit in te, cum causas mortis tuæ, id est, ea, quibus malè adhærebas, corrumpit Deus, vt ea deserens viuas.

3. Ancillam diligis turpiter, id est, creaturam: ideo tantum cruciaris, cum dominus eius, id est, Deus tuus, agit de ea, quod bene vult. Vni ex syllabis magni carminis adhæsisti: rides, turbaris, cum canendo procedit cantor sapientissimus. Subtrahitur enim tibi syllaba, quam solam amabas, & succedunt aliæ ordine suo. Non enim
canit

Tranquillitate animi. 165

canit tibi soli, nec tuæ voluntati, sed suæ. Quæ autem succedunt syllabæ, ob hoc tibi contrariæ sunt, quia impellunt eam; quam malè amabas. Quod syllaba in Carmine, hoc loci aut temporis obtinet vna quæque res in mundi decursu. Ideo ergo cruciaris, quia deterioribus inhæstisti, quæ suo ordine transeunt in Carmine, tanquam syllabæ.

4. Hæc omnia quæ dicuntur aduersa, non sunt aduersa, nisi malis, id est, amanti-
bus creaturam pro creatore. Si ille, aut ille laboraret tantum propter Deum, quantū

K 7 labo-

laborat propter mundum, festum eius natale, tanquam martyris ageretur. Sicut ex glacie frigus, ita ex temporalium amore timor inutilis animam inuadit, & cæterę miserię. Remoue à te vniuersa, quę tibi timendi causa sunt, sicut quę frigoris. Remoue dico, non à loco, sed ab animo. Non est enim timendũ, nisi quod potest, & quod expedit vitari; id est, peccatum. Quidquid autem vitari expedit, vitari & potest, adiuuante Deo; id est, iniquitas.

5. Vide, quàm sis in potestate hominum, ad turbandum, & cruciandum. *Quam facio*

facile est eis vituperare te
verbis, aut cogitationis opi-
nionem, tam facile est pertur-
bare. Quid ergo? Si displices
eis, perturbaris. Ergo in eo-
rum es potestate. Siue quis
hæc faciat, siue non: tu ta-
mē ita ex præparatione men-
tis expositus es. Si in bono
displices eis, ipsis hoc nocet,
non tibi. Labora ergo tunc
mutare corda eorum, non
bonum tuum. Si in malo di-
splices eis, non ipsum displi-
cere tibi nocet; imò prodest:
sed ipsum malum tuum. Di-
cunt Martyres Deo, *propter*
te mortificamur tota die: Tu
quibuslibet vilitatibus, *pro-*
pter

pter vos conturbor totâ die. Restrige te, & collige vndique, ne fortè volubilitas mutabilium inueniat te in ipsis, & crucieris.

6. Quod aliquo modo cruciaris, siue timendo, siue irascendo, siue odiendo, siue quolibet modo dolendo, tibi tantummodo imputa, id est, concupiscentiæ tuæ, ignorantia, vel torpori. Quod si quis vult te lædere, eius imputa concupiscentiæ. Læsura tua & dolor, indicium est peccati tui: Amâsse te scilicet læsibile aliquid, Deo dimisso. Læsis spectaculis doles. Tibi & errori tuo hoc imputa, quia

quia læsibilibus inhæfisti. Nā in tantum consuevit homo malum omne in aliud intorquere, vt si aut in lapidem offenderit, aut igne adustus fuerit, ipsas Dei creaturas culpate ac maledicere audeat; (quæ, nisi hoc facerent, tanquam inualidæ, atque emortuæ, meritò culparentur) & non potiùs suæ debilitatis lugere miseriam. Vide quomodo, tanquam mare, tam innumerabilium formarū corporearum, & animorum humanorum nunquam in eodem statu permanentium, nunquam finaris quiescere.

7. Quamuis sciat nutrix,
par-

paruulū accepto passere lætaturum: timet tamen sum-
mopere, ne accipiat; ac tanto
magis, quanto magis eundem
inde lætaturum existimat.
Certè omnes homines, & se,
& quos amant, gaudere o-
ptant. Cur ergò id nutrix
puero, non solùm non optat,
sed insuper tanquam magnū
malū, ne habeat cauet? Cer-
tè vult eum gaudere. Cur er-
gò, & vnde gauisurum scit,
subtrahit? Cur, nisi quia fu-
turam tristitiam attendit, cui-
us esse causam istam nouit
lætitiā? scit enim profe-
ctò, tanto posthæc grauio-
rem tristitiam animum pueri

subi-

subiturā, quanto vehementius gaudium tale præcesserit; ex quantitate præsentis utriusque lætitiæ, futuræ tristitiæ metiens magnitudinem.

In quo facto quid aliud mulier ista suggerit esse faciendum, nisi omnia illa gaudia, quæ subsequuntur lamenta, tanquam pestem, venenūmque vitanda? Nec attendendum, quid suauitatis habeant in præsentibus dum adsunt: sed quid amaritudinis generent in nobis, cum abeunt. Talia sunt omnia temporalia gaudia. Cur non ergò Vineam possidendam, pratum, domū spatiosam, agrum; Cur non aurum

aurum argentumque; curnō
opinionēs hominū laudes-
que, ac cetera similia, eādē
causā prouida cautela deu-
tem? O quis dabit decrepito
puero, & tamen stulto, id est,
humano generi toto orbe
diffuso, quandam magnam,
quandam sapientissimā Nu-
tricem, quæ tali curâ, ac soli-
citudine subtrahat, vel reuo-
cet eum à gaudijs, quæ futu-
rorum semina sunt dolorum?
sed vnde tantus in toto orbe
gemitus fletuum, nisi quia
hæc nutrix pijsissima, ac poten-
tissima nunquam cessat, siue
per semetipsam, seu aliter
humano generi, causas dolo-
rum,

rum, id est temporalia, tanquam passerem puero, auferre, aut non dare.

C A P. V.

*RES CADUCAS VANIS
desiderijs appeti.*

I. **D**Vobis modis, cum
duæ res sunt æquales,
potest hæc maior illa
feri; aut suo proprio augmē-
to, aut socię detrimento. Hoc
posteriore modo, principes,
& potestates seculi, aut gau-
dent, aut nituntur ceteris o-
mnibus esse maiores: eorum,
videlicet deiectione, & de-
trimento; non sua, id est, cor-
poris, aut animi sui erectio-
L ne,